

odborný časopis

sociální služby

cena: 69 Kč / 3 €

Nové možnosti rehabilitace
s ohledem na pečující
a fyzioterapeuty

Týmy duševního
zdraví – podpora
dětského duševního
zdraví

Výživa a stravování

Sociální síť jako rizikový faktor u klientů s poruchami příjmu potravy

Poradna konceptu Bazální stimulace

Na dotazy čtenářů odpovídá
**PhDr. Karolína Maloň
Friedlová, Ph.D.,**
certifikovaná lektorka
a supervizorka, jednatelka
INSTITUTU Bazální stimulace
podle Prof. Dr. FRÖHLICHA, s. r. o.

Dotaz:

U jednoho klienta máme problém se získáním důvěry. Jde o klienta s demencí, částečně mobilního. Klient na nás nereaguje dobře a je problém s ním komunikovat.

Děkuji za odpověď.

I. D., vedoucí přímé péče domova
se zvláštním režimem

Odpověď:

Doporučuji pracovat zejména se základními prvky konceptu Bazální stimulace. Vhodná je zejména Masáž stimulující dýchání. Tato technika navozuje klidnění, pocit jistoty a bezpečí a snižuje hladinu stresového hormonu kortizolu. Při posazování klienta do křesla ho polohujte do pozice „horní hnízdo“. Hnízdo v pozici sed poskytuje stabilitu trupu, zklidňuje a klient může vnímat svou autonomii skrze silné uvědomění si tělesných hranic. Při toaletě aplikujte koupel formou Zklidňující somatické stimulace. Hnízdo, Zklidňující stimulace a Masáž stimulující dýchání přispívají k pocitu důvěry, protože zklidňují, umožňují primární orientaci na těle a vyjadřují empatické zacházení s klientem. Pro budování pocitu jistoty a důvěry a zlepšení komunikace jsou to bazální předpoklady.

««« 27

i o různých možnostech sebeusmrcení, protože mohou sloužit prevenci suicidia a mít osvobozující účinek u pacienta, neboť se necítí být už se svými myšlenkami sám. Doporučuje se nahradit nejen nepoužívat v tomto kontextu pojem „sebevražda“, ale výraz asistované sebeusmrcení či suicidium, protože se v něm více projevuje porozumění pro psychickou a existenciální nouzi lidí v suicidiálních krizích, které přece nelze dávat pojmově do souvislosti s trestným činem vraždy. Vražda může být totiž veskrze spáchána z „nízkých motivů“, jakými jsou chamtivost nebo nenávisť, zatímco suicidium je ve většině případů následkem duševní nemoci, vždy ale výrazem hlubokého zoufalství a subjektivní bezvýchodnosti.

» Závěr s etickými problémy

Diskuze ohledně dekriminlizace určitých forem asistování / pomoci při/k sebeusmrcení vyvolávají napětí s řadou etických otázek, které je možno pojednat jindy. Budou se týkat etických problémů na rovině individuální etiky (tzv. mikro rovině, tzn. otázka vztahu člověka k sobě samému, cenění vlastního života, sebeurčení, sebeúcty, možných povinností vůči sobě samému a jejich případného odůvodnění); dále roviny meziosobní (tzv. mezo rovině, tzn. otázka, zda se může od někoho požadovat pomoc při suicidiu, nebo do jakých vnitřních a vnějších konfliktů se může dostat někdo, kdo je žádán o asistenci při suicidiu), protože čin suicidanta se dotýká i druhých a zodpovědnost existuje vůči sobě samému i za druhé, kteří jsou důležití u otázky, jestli má někdo ukončit svůj život; a chybět nemůže ani rovina sociální etiky (taky tzv. strukturální etiky na makro úrovni; tématem jsou totiž i postoje společnosti k suicidiu, asistovanému suicidiu a usmrcení na žádost) a asistované suicidium jako téma etiky oblastí (např. lékařské, biomedicínské, ošetrovatelské, etiky v kontextu zdravotnictví, etiky sociální práce). A speciálně se týká téma asistovaného suicidia profesní etiky, protože jsou ve hře nejen individuální postoje zdravotnických a dalších souvisejících profesí k asistovanému sebeusmrcení a dalším způsobům „pomoci v/při umírání a ke smrti“ a jejich jednotlivá rozhodnutí, nýbrž i etická sebeporozumění zúčastněných profesí a disciplín (např. etické kodexy, směrnice, profesní standardy, právní regulace). Asistované suicidium je také potřeba nahlédnout z hlediska organizační etiky a etického přístupu zřizovatele (např. jak se staví nemocnice, ústavní zařízení pro starší lidi nebo pro osoby se zdravotním postižením k nezahajování, redukci či ukončení nepřiměřené medicínské intervence, k paliativní péči a sedaci, k asis-

tovanému sebeusmrcení a eutanazii; zda mají asistované suicidium tolerovat, jestli uvádějí důvody pro jeho zákaz ve svých prostorách a zda pro takový zákaz vůbec existuje právní opora, jestli mají samy koncipovat vlastní nabídky profesionální asistence při suicidiu doplněné o poskytované poradenství).

K dalším zásadním etickým otázkám patří zjišťování, jaké dopady může mít legalizace asistovaného suicidia na četnost v praxi, na zranitelné skupiny (např. na lidi s depresemi, v situaci sociální nouze, na křehké geriatrické uživatele služeb), na alternativní nabídky (např. paliativní péči), na osoby blízké a personál. Určitě musí být vše spojeno s přednostním úkolem prevence sebeusmrcování a zabezpečení dostupné paliativní péče.

Použitá literatura

- BIOETHIKKOMMISSION BEIM BUDENSKANZLERAMT: *Sterben in Würde. Empfehlungen zur Begleitung und Betreuung von Menschen am Lebensende und damit verbundene Fragestellungen. Stellungnahme der Bioethikkommission. Wien, 9. Februar 2015. Dostupné z: Empfehlungen und Stellungnahmen - Bundeskanzleramt Österreich.*
- BUNDESGERICHTSHOF: BGH BESCHLUSS 6 StR 68/21 vom 28. Juni 2022 in der Strafsache gegen wegen Tötung auf Verlangen. ECLI:DE:BGH:2022:280622B-6STR68.21.0. Dostupné z: Beschluss des 6. Strafsenats vom 28.6.2022 - 6 StR 68/21.
- KÖRTNER, Ulrich H.J.: *Die VfGH-Entscheidung zur Suizidbeihilfe aus ethischer Sicht. Österreichische Kommentare zu Medizinrecht, Medizin- und Bioethik (IERM Working Paper Nr. 5) April 2021. herausgegeben vom Institut für Ethik und Recht in der Medizin, Universität Wien in Kooperation mit den Professuren für Health Care Ethics und Öffentliches Recht an der Universität Graz. © bei dem Autor/der Autorin ISSN: 2960-5946 (Online). Dostupné z: WP_5_Koertner.pdf.*
- ÖSTERREICHISCHE GESELLSCHAFT FÜR SUIZIDPRÄVENTION (ÖGS): *Stellungnahme zum Urteil des Verfassungsgerichtshofs zum assistierten Suizid. Dostupné z: OeGS-STELLUNGNAHME-URTEIL-DES-VFGH-ASSISTIERTER-SUIZID.pdf.*
- WMA: *Declaration on Euthanasia and Physician-Assisted Suicide. Adopted by the 70th WMA General Assembly, Tbilisi, Georgia, October 2019. Dostupné z WMA Declaration on Euthanasia and Physician-Assisted Suicide - WMA - The World Medical Association.*